

Podstawowe zasady zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu i nadużyciom seksualnym w organizacjach niosących pomoc humanitarną

Wskazówki dla organizacji korzystających z dotacji w konkursie dotacyjnym prowadzonym przez Fundację Batorego we współpracy z Międzynarodową Organizacją ds. Migracji (IOM) ze środków Biura ds. Ludności, Uchodźców i Migracji USA

[dokument przygotowany na podstawie wytycznych Międzynarodowej Organizacja ds. Migracji (IOM)]

Niniejszy dokument powstał w oparciu o **Politykę i procedury zapobiegania i reagowania na wykorzystywanie seksualne i nadużycia seksualne** Międzynarodowej Organizacja ds. Migracji (IOM), w tym **Sześciu podstawowych zasadach zapobiegania wykorzystywaniu seksualnemu i nadużyciom** przyjętych przez Grupę Roboczą Stałego Komitetu Międzyagencyjnego (IASC), obowiązującą pracowników IOM, personel pomocniczy oraz wykonawców i partnerów. Pełny tekst polityki w języku angielskim znajduje się na stronie IOM: www.iom.int. Polskie tłumaczenie na stronie www.batory.org.pl

Poniższe zasady określają minimalne standardy, które muszą spełnić organizacje społeczne korzystające z dotacji przyznanych w **konkursie dotacyjnym [dalej Konkurs]**, prowadzonym przez Fundację Batorego we współpracy z Międzynarodową Organizacją ds. Migracji (IOM) ze środków Biura ds. Ludności, Uchodźców i Migracji USA, w celu zapobiegania przypadkom wykorzystywania seksualnego i nadużyć seksualnych przez pracowników, współpracowników, wolontariuszy i inne osoby zaangażowane w realizację działań finansowanych z dotacji.

Definicje.¹

Wykorzystywanie seksualne oznacza wykorzystanie lub uśiłowanie wykorzystania relacji zależności, zaufania, różnicy pozycji i władzy w celach seksualnych, w tym czerpanie korzyści finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystywania seksualnego innej osoby.

Nadużycie seksualne oznacza fizyczną ingerencję o charakterze seksualnym lub groźbę zastosowania takiej ingerencji, z użyciem siły, w warunkach przymusu lub w sytuacji nierówności.

Zasady postępowania

1. Pracownicy organizacji wspartych w Konkursie świadczą pomoc humanitarną i usługi z poszanowaniem praw i godności beneficjentów. Z uwagi na fakt, że w relacjach między

¹ Definicje "wykorzystywania seksualnego" i "nadużyć seksualnych" zostały określone w Standardach Postępowania IOM (IN/15/Rev.1) i są zgodne z Biuletynem Sekretarza Generalnego ONZ: „Specjalne środki ochrony przed wykorzystywaniem seksualnym i nadużyciom seksualnym”(ST/SGB/2003/13).

pracownikami i beneficjentami występuje nieodłączna i istotna różnica pozycji i władzy, zaleca się nieutrzymywanie relacji seksualnych pracowników z beneficjentami.

2. Wszyscy pracownicy organizacji, w szczególności kierownicy, są zobowiązani do tworzenia i utrzymywania takiego środowiska pracy, które przeciwdziała wykorzystaniu seksualnemu i nadużyciom seksualnym.
3. Pracownicy organizacji i inne osoby zaangażowane w realizację działań wspartych w Konkursie zobowiązani są chronić beneficjentów przed wykorzystywaniem seksualnym i seksualnymi nadużyciami oraz im zapobiegać.
4. Nadużycie i wykorzystywanie seksualne osób, którym świadczone są wsparcie i pomoc jest bezwzględnie zabronione. W szczególności zabronione jest:
 - a) Oferowanie pieniędzy, zatrudnienia, towarów, pomocy lub usług za usługi seksualne, w tym przysługi seksualne lub inne formy upokarzającego, poniżającego lub wyzyskującego zachowania.
 - b) Aktywność seksualna z osobą poniżej 18 roku życia, z wyjątkiem sytuacji, gdy osoba taka pozostaje w legalnym związku małżeńskim z pracownikiem lub innym członkiem personelu i jest w wieku pełnoletności lub przyzwolenia zarówno w kraju obywatelstwa jak i w kraju danego pracownika lub innego członka personelu. Mylne przekonanie o wieku dziecka nie stanowi usprawiedliwienia.
 - c) Utrzymywanie przez pracowników personelu świadczącego pomoc medyczną relacji seksualnych z osobami, którym świadczą pomoc.
5. Wyżej wymienione czyny, jak również inne rodzaje zachowań o charakterze wykorzystywania seksualnego lub nadużyć seksualnych, stanowią poważne wykroczenie i jako takie są podstawą do zastosowania środków dyscyplinarnych, w tym zwolnienia pracowników ze skutkiem natychmiastowym i rozwiązania umowy z osobami zaangażowanymi w realizację działań wspartych w Konkursie.
6. W przypadku, gdy pracownik, współpracownik czy inna osoba zaangażowana w działania wsparte w Konkursie ma obawy lub podejrzenia dotyczące nadużyć seksualnych lub wykorzystywania seksualnego przez innego pracownika, współpracownika czy inne osoby, ma obowiązek zgłosić je z wykorzystaniem mechanizmu zgłaszania nadużyć ustalonych w organizacji.
7. W przypadku powzięcia informacji, podejrzeń lub stwierdzenia takich nadużyć kierownicy organizacji zobowiązani są do zbadania zarzutów dotyczących ich pracowników lub osób przez nich zatrudnianych oraz podjęcia działań naprawczych.
8. Kierownicy organizacji zobowiązani są także do poinformowania Fundacji Batorego o wszelkich zarzutach, obawach lub podejrzeniach dotyczących przypadków wykorzystaniu seksualnego lub nadużycia seksualnego w ich organizacji podczas realizacji działań finansowanych w Konkursie.